



PERIÓDICH VERMELL

• SALUT PÚBLICA • INTERESSOS POPULARS • ARTS Y LLETRES •

PREUS DE VENTA
 25 exemplars. Una pesseta
 Cada número. 2 quartos
 Surt a llum ab tota regularitat á lo menos una vegada
 cada setmana

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ
 6 - RONDA DE LA UNIVERSITAT - 6
 BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
 Tot Espanya, portat á domicili. . . . 8 rals trimestre
 Països de la Unió Postal. 16 id. 11
 Dona números extraordinaris sempre que ho demanar
 las circunstancias

LA OPINIÓ PÚBLICA
 Y LA PRENSA POLÍTICA

Després de veure la frescura ab que la premsa venal fa gala de ser representant de la opinió pública, després de veure la barra ab que 'ls diaris de tal ó qual grupo de polítichs malcontents ó deshauciats afirmen ab impúdich descaro que 'l país pensa ab son mateix arrossayre magí, casi bé que al poble que paga y calla no li hauria de quedar altre recurs que tombarse de panxa al sol y deixar fer, puig que després de tant com li han escamotejat, lo únich que li quedaba, seguint la costum establerta, també se li apropien.

¡Vaya un atreviment lo d' aquets tunantes!

Pero á pesar de tot lo mon aixó no es vritat.

Fullejéu los periódichs del partit que os dongui la gana.

En primer terme hi veuréu la consabuda propaganda fula de que la nació necessita reformas; que 'l país está ab ells; que ningú com ells es capás de salvar la nau del Estat de qualsevol fracás imprevist; que ningú com ells te prou aptitut pera resoldre la qüestió económica sense cap mena de gravámen sobre l' infelís contribuyent; que ells, ab lo concurs *patriólich* de la nació, *per qual boca parlan*, son los únichs cridats á sossegar aquest malestar que tots deplorém; que ells están disposats á fer lo *sacrifici* de sas individualitats en aras de la nació que ab ulls plorosos los demana; y que sense cap classe de *retribució*,

generosament y com sempre ho han fet, están prompts á donar son impuls vigorós pera reorganisar tots los rams administratius, posantlos al nivell de la moralitat mes acrisollada.

En segon terme hi veuréu la mes agre censura de tots los actes gubernamentals, sigan de la classe que 's vulgan; la crítica mes severa que un se puga imaginar contra tot partit polítich que no combregui ab sas rodas de molí, donant lloch á llargas controversias periodísticas en las quals se posa de manifest tota sa roba bruta criticantse sos actes y evolucions permanents; séguintse d' aquí, que 'l públich.—per boca de tota aquesta caterva de gent sense conciencia,—s' enteri de sas concupiscencias políticas que no tenen tí ni compte.

Després hi veuréu la secció de bombo, dedicada exclusivament á cremar encens als santons que 'ls subvencionan, y no cal dir que 'ls adjectius d' eminent, ilustrat, probo, bon subjecte, etc., etc., hi van á dojo; pero malaventurats aquells que reunint tan brillantíssimas qualitats morals tingan que apelar á sa premsa *paniaguada* porque 'ns canti tots los dias la mateixa cansó, puig no logran mes que fernos creure que totas aquestas afirmacions son una *filfa*.

D' aquest modo es com arriban á adquirir popularitat una colla de vagos, hidrófobos de riquesas, que buscan á costas y dispesas de qualsevol partit qu' ells mateixos batejan ab un nom ben pompós pera atraure la atenció del públich, refer sa perduda fortuna, jugada ó malgastada escandalosament, y per lo tant tan solzament

acreedors á que 'l poble espanyol los hi fes lo que 'ls partos feren ab l' avariación Crasso, que habert caygut presoner en una expedició que feu contra aquella nació pera arrebatarli sa independencia, li obligaren á engullir or fos per sa boca com reprotxantli sa avaricia.

Jo crech que la premsa fora l' eco de la opinió pública quan sense cap mena de trabas lo dret de propagar qualsevol teoria ja política, ja económica, fos perfectament garantit; quan tothom pogués donar expansió á sos pensaments; quan las controversias de tota classe se tinguessin periódicament, en ple dia y sens recatarse de ningú; resultant d' aquesta omnímoda llibertat de emetre las opinions públicament, que, quan tals expansions constituissin una part integrant de la vida social, indispensable al modo de ser d' una nació, encarnació genuina y verdadera de la democracia moderna, las masses populars, degudament ilustradas, se pendrian una part activíssima per sos interessos comuns, refrenant á sos administradors quan s' olvidessin de la confiança que 'ls pobles ab ells hi dipositessin, recordantlis que tot govern fill del sufragi ve obligat á servir llealment á tota institució que tinga per base la soberanía de sos conciutadans, que si bé oficialment representan, no vol dir per aixó que sigan duenyos de fer y dester lo que 'ls dongui la gana, puig lo poble, centinella vetllador de sas llibertats, los hi recorda que res te que veure 'l modo de pensar de uns quants quan s' hi oposa 'l criteri de molts, y que sent ell l' únich árbitre de sos destinos, te dret á fiscalisar

la conducta de qualsevol govern que pretinga imposárseli.

Naturalment que aixó sols succehiria quan lo respecte á las lleys fonamentals estigués per sobre de tots los mesquins interessos de bandería; perque aquí á Espanya, desde molts anys, no sembla sino que 'ls partits polítichs hajan vingut á ser una especie de societat de *bons vivants*, ahont en lo únich que 's distingeixen, en son pas per la esfera gubernativa, es en inventar impostos, de modo que 'l verda der perill que aquí 's corre es en los cam bis de govern, puig tots los partits s' apres suran á aumentar la carga tributaria sobre las costellas del pobre, que es realment lo qui reb de retruch en las críssis políticas.

Aixis es, que la verdadera opinió pública, sols la comprench quan es expressada per manifestacions ó meetings sense cap mena de coerció, y may hi cregut que 'ls concells de redacció dels periódichs, sigan qui 's vulgan, fossen los ecos de la opinió pública, puig que essent sas ideas inspira das per sos fins polítichs ó particulars, son senzillament ecos de sos inspiradors, y únichament la prensa podrá ser l' eco verdader de la opinió pública, quan aquesta s' hagi format per endevant, sense cap partici pació periodística; llavoras, al dar als vents de la publicitat las ideas forjadas en los meetings, podrá titularse ab molta justicia l' eco de la opinió pública, puig mal que 'ls pesi, la prensa no ha de ser mes que 'l cronista de las naciones, qu' es l' únich medi de no enganyar á ningú y de no equivocarse may.

W. ***

CONTESTACIÓ

AL INTELLENT Y SIMPÁTICH CRÍTICH
"UN GIRONI"

Noy, m' has mort: molt bé t' explicas criticant la inspiració d' un fals pensament: milló: tot quan allí tu 'm criticas tot está bé: tens rahó.

M' has deixat tant aturadit ab la pregunta que 'm fas que no puch contestar pas: ets un crítich aixericit del qui desd' ara 'n faig cas.

Suposo que, criticant d' un modo tan sorprendent, ets poeta molt eminent que ni t' equivocas tant, ni pots fer res malament.

Estich també convenut qu' ets crítich de condicions que pots donarme llissons, y jo 't pago ab gratitud tas deferents atencions.

Veig que vas á la *cassalla* y á mi m' has cassat al vol: d' astucia, noy, no t' en falta: pot ser la enveja t' exalta perque jo he fet un *bunyol*. (?)

Confesso 'l meu gran error per ser tan poch previsor y per aixó no m' enfado: de la crítica l' honor si que 'm te sense cuydado.

Ja que no es tal *Fantasia* ma aludida poesia, ni bo 'l títol *Sents?* perque d' aberracions tot va plé... que consti; ja ho mereixia.

¡Si qu' estich ben arreglat! un cop qu' he estat de desgracia ni aquet cop m' has perdonat: no tinch tanta perspiciacia com tu tens... y está acabat.

Un favor aquí 't suplico: si t' vaga, si no t' sab greu y si altre cop m' embolico en los versos que publico, criticam... qu' es deber teu.

Ves criticant ab fal-lera que 't donaré gracias mil: criticam per tot istil: si ho fas d' aquesta manera... ja ho sabs.

PEPET DEL CARRIL

DELICIAS CAMPESTRES

HISTORIA DEL VIATJE D' UN BULTO
CONTADA PER ELL MATEIX

¡Uf! ¡quina calor!—aquesta es la exclamació escapada ab dugas batzegadas dels llavis mes ó menos aixuts de tots los que la suhan y fins dels que no la suhan, perque molts ho diuhen perque ho senten á dir. La immediata conseqüencia pe 'ls que la sufren es fugirne com se fuig de totas las cosas que molestan. Qui per lograrho 's tira á l' aygua; altres s' omplan la panxa ab refrescos; que á uns y altres no 'ls arriba 'l *presupuesto* per fugirne, com afortunadamente poden ferho la gent de pes y tots los *fills de casas bonas*. Aquestos pensan cambiar l' infern per un paradís, contan ab tal resultat sortint á fora; y dich que s' ho pensan, per habermho confirmat la propia experiencia.

En efecte. No recordo á favor de quina ganga va serme possible reunir la cantitat suficient per trasladarme á un dels pobles de l' alta montanya, decidit á fer l' home y á gosar del bienestar que 'm prometia. ¡La Naturalesa! ¡La inmensitat! ¡l' ayre lliure; quina delicia!—'m deya á mi mateix ab l' entusiasme del que no s' ha mogut may de casa.

Y del dit al fet. Ja 'm tenen á l' estació esperant lo ditxós moment de posarme en marxa. Batalla la campana; lo cap de la bestia fa un xiulet y 's deixa, per fi, arrastrar per la vía de ferro velosment. Tanta es la pressa que 's dona, que á poch me trobo ja al punt desde 'l que 'l viatjer se veu obligat á cambiar aqueix medi de locomoció per un de mes primitiu. Vull dir que allí ahont acabá lo ferro-carril, comensa lo seu servey aquella caixota descomunal plena de forats y ab dos pisos, que 'n diuhen la *diligencia*. Y aquí s' obran ja pas aqueixas *delicias* que 'ls deya no fa gayre, del home que surt de casa per divertirse.

Carregat ab la maleta, una coixinera, la cartera de viatge y un parayguas ab funda, donó un repás de la delantera al cupé y d' aquí al interior... ¡Tot es plé de carn humana! ¡Per tot me reben ab la mateixa cara de prunas agres!—¡Au, au! aquí ja som prous! ¡Ahont va aquest tipo!—me cridan al devant.—¡Atrás, atrás; ja estém prou estrets!—diuhen los del cupé empenyentme cap á fora. Y al obrir la portella del interior s' aixeca un coro de rebufos é imprecacions de tota especie.—¡No hi cab ningú aquí! ¡A fora!—¡Qué vaig á peu?—¡Atrás!—y una dona mes grossa qu' una bota de set cargas, crida:—¡Que 'l pujin á la vaca!...—¡Ja serás tu mala vaca! ¡que os hi fiquin á vos!—crido jo no poguentme contenir per mes temps devant de tants atropellos.

Y al arribar á aqueix punt, la filosofía 'm traba la llengua y 'm dich interiorment:

—Puja aquí dalt y... calla.—No 'm queda altre remey: lo majoral empunya las riendas, lo sagal ja fa un xiulet, en tant jo m' enfilo com un mico per las rodas fins arribar al *sostre-mort* d' aquella conductora, especie de quarto fosch, en mal' hora batejat ab lo pompós títol de LA VACA.

Y bé: ¡qué hi ha dins d' aquesta vaca?—dirás tú, simpátich llegidor d' aquestas peripecias. ¡Qué hi há? Paciencia; per ara tot es fosc, tot son tenebras; ¡com que un hi entra enlluhernat del sol!... en cambi, veyám... aném palpant!... Ah! ja lo meu bras topa ab una estiva de bultos; pe 'l tacto imagino que son sacas, y una olor detestable de sofre indica clarament lo seu contingut. No es estrany trobar aquesta materia combustible viatjant per las montanyas, tota vegada que 'ls pagesos la utilizan per la conservació de las vinyas. Lo que sí m' estranya y altera en grau superlatiu es que un home puga, com jo, soportar ni cinch minuts tan incómoda y pestilenta companyia. Unas pessigollas al coll y á las *fossas nassals* m' incitan á ensajar un concert de tos y estornuts dignes de un brom de gos ab acompañament de llágrimas com sigrons, motivadas per una coissó als ulls insoportable. Tentacions me venen d' aturar al carromato y abandonarlo; mes al veurem rodejat de boscos y montanyas, amen de la pesada perspectiva de la carretera que 's pert en lo infinit, me fan comprendre lo descabellat del projecte.

Per pura *distracció*, donchs, continúo l' inventari á las foscas d' aquell magatzém de trastos que saltan y s' atropellan ab estrépit al compás dels trontolls y vaivens de la *galera*.

Paciencia y aném palpant. Ah! ja toco fusta y superficies peludas: son caixas y baguls cuberts de pell. Mes enllá coixineras, maletas y cistellas tapadas; cabassos, un llit de ferro y cinch trastos de nit ab nansa... ¡Hola, hola! en lo raconet mes fosch n' hi palpo un, de terrissa ab una sola nansa, forma de barret de copa, gran, descomunal y que denuncia l' *estat crítich* d' alguna pobre dona... Continuém. ¡Oh, magnífich! Lo que ara toco aquí, demunt del empostissat, es un bulto voluminos, tany com de un mató de pesseta, calen-tonet encara com si fos un pastel sortint del forn... ¿será potser algun encárrech de pastisseria? ¿Será per una boda? Qui sab! tal vegada es un requisit destinat á satisfacer lo desitj d' aquella pobre que farà us del barret embarnissat!... En fi: tot pot ser.

Jo tinch gana y de totas maneras m' indemnizará de las impertinencias que hi sufert. Mans á la obra: allargo la má y al tocarlo, enfonzo 'ls cinch dits al cor del providencial pastel ¡oh ditxa! y al acostar la má á la cara, lo meu nas (avans que la boca) descubreix ab repugnancia que aquell pastel no era mes que.....

Tiremhi un vel, *carísimo lector*, tiremhi un vel encara que s' embruti; deixém que corrin los punts suspensius y 'ns estalviárem tu y jo lo disgust de condemnar moltas *miserias* de la fluixa humanitat.

(Seguirá)

JOAN LLOPART



Ja tenir
Los esq
fernos fel
delero.

¿Y qui s
Los que
nech y ni

Aquí á
partits po

Aixis q
da! tots fa

Veureu
renegará
ha fet al

Tots so
mateixos

Habém
nostre co
publicista
ra Bastos
per LA T
rada patr
pirants á

«Era in
—que la
vehí don

la solida
la causa

especula
Diu V. m
cional de
AMOR Á L

No con
la carta,
ment nos
donan lle
veritats.

De tots
git colal
que li he

LA TRAM
sempre i
democrá
sens que

tratemps

Totas
que se h
tocat lo

Aixó c
Lo poh

Y ja c
estúpit d

Lo sen
Es dey

Espanya
naris pú
de la tal

deixan d

Donch
¡Llásti

¡Tan p
Duran



Ja tenim lo ministeri nou en doyna.

Los esquerrans, que tantas promesas de fernos felissos tenen fetas, ja son al candelero.

¿Y qui será 'l felís?

Los que hagin agafat la paella pe 'l mánech y ningú mes.

Aquí á Espanya no mes tenen rahó los partits polítics quan son á la oposició.

Aixís que arriban al poder... ¡¡pasterada!! tots fan lo mateix.

Veuréu com dintre poch tota Espanya renegarà dels esquerrans y del Deu que 'ls ha fet, al igual que ho feu d' en Sagasta.

Tots son los mateixos gossos... ab los mateixos collars.

** **

Habém rebut una notabilíssima carta de nostre colaborador en Portugal l' il·lustrat, publicista y conseqüent demócrata Teixeira Bastos, felicitantnos per la actitud presa per LA TRAMONTANA ab motiu de la algarada patrioteria dels ministerials y 'ls aspirants á serho de Madrit.

«Era indispensable,—diu nostre amich,—que la premsa avansada d' aquest país vehí donés un gran exemple, anteposant la solidaritat dels pobles als maneigs de la causa monárquica, disposada sempre á especular ab lo patriotisme de las massas. Diu V. molt bé, al *amor* raquílich é irracional de la patria, tenim de anteposar l' AMOR Á LA HUMANITAT.»

No continuém cópiant lo que resta de la carta, porque las lleys que tan *lliberalment* nos imposan los monárquichs, no donan lloch á que pugan ser ditas certas veritats.

De tots modos, agraphim á nostre distingit colaborador la mostra de deferencia que li hem merescut, y pot estar segur que LA TRAMONTANA, com fins avuy, seguirá sempre inspirantse en lo mes pur criteri democrátich que li siga dable interpretar, sens que l' arredrin may dificultats ni contratemps.

** **

Totas las manifestacions de patrioteria que se han intentat per las provincias han tocat lo mes espantós ridícul.

Aixó consola.

Lo poble espanyol te sentit comú.

Y ja comensa á coneixe la farsa del amor estúpit de patria.

** **

Lo senyor Zabalza ha dimitit.

Es deplorable la poca estabilitat que á Espanya tenen en son destino los funcionarios públichs, y mes encara quan homes de la talla del esmentat, tants bons recorts deixan de sas brillants qualitats de mando.

Donchs ja ho veuhén; ara 'ns abandona.

¡Llástima que se 'n vagi!

¡Tan popular que s' havia fet!

Durant son mando, Barcelona ha tingut

una verdadera pau octaviana de honrosa recordansa.

Las casas de joch habian tingut de plegar lo ram, y cap humá veyá passejar per la Rambla, desd' entrada de fosch, tantas desgraciadas criaturas que en molt delicada edat s' entregan al vici.

Donchs tot aixó s' havia acabat.

Y 'l que no ho vulgui creure que ho vingui á veure.

Y quedarà *convensut*.

** **

A Mallorca 's queixan de que cobri com empleat de aquell Ajuntament un individuo que may ha prestat lo servey de tal.

Amiguets, paciencia:

Ara també per Barcelona ha saltat una irregularitat de uns quaranta mil naps, y molt será que no pagui 'l pato algun dels que ho ha descobert.

Puig las futuras edats
d' Espanya podrán escriure:
—Es nació que no pot viure
sens irregularitats.

** **

En las festas que per santa Tecla se feren á Tarragona va inaugurarse la plassa de Toros y van haberhi molts robos.

Vetaquí tres cosas distintas y un sol miracle verdader.

*

Diuhén que la plassa de Toros de Tarragona no pot pagar deutes y que tindrà que ser *liquidada* per no poderse sostenir.

Es una noticia que desitjariam véurela confirmada.

Y que honoraria als tarragonins y á tota la provincia de Tarragona.

Fora toros y vingan escolas es lo que fa falta.

** **

Mentres se desenrotllava la crísis, en una sola tertulia madrilenya se contaren fins á trenta dos aspirants *indiscutibles* á ser ministros.

Aquestos, aquestos son los únichs que tenen rahó de parlar del *amor á la patria*.

¡Com la patria es lo seu ventrell!

** **

Lo govern d' en Sagasta diu que constantment se negava á tot lo que fos indultar als sublevats de Badajoz, Seu, etc,

Jo ho crech.

Si á lo menos se tractés de carlins...

** **

Las primeras y mes grossas dificultats dels ministros son, com sempre, lo toparse ab la plaga de pretendents als empleos.

¡Res, l' *amor á la patria* que per Madrit está reventant d' entusiasme!

** **

Lo gobernador de Palma de Mallorca ha publicat una circular disposant que pagui cinch pessetas de multa lo qui renegui per primera vegada, y al reincident un pico per anyadidura.

Vetaquí com entenen salvar la societat aquets becos.

Després de haber parit tal idea, lo cervell del governador deu haber quedat ben descansat.

** **

Gargots recullits de varios periódichs pera cantar lo talent y conseqüencia de las nostras eminencias políticas.

Se tracta del marqués de la Vega de Armijo, ministre d' Estat de l' últim ministeri Sagasta.

En Agost de 1874, com á embaixador de la República espanyola, reclamava del govern francés midas severas contra 'ls monárquichs.

Y en Agost d' aquest any reclamava lo mateix contra 'ls republicans.

A primers d' Agost d' aquest any diu qu' es favorable al viatge del rey á Alemania.

Y á últims del mateix diuhén que diu qu' es lo primer en oposarse á dit viatge.

Y en 23 de Setembre contan que deya á un corresponsal inglés que tornava á ser lo primer partidari del remenat viatge.

En 30 de Setembre, desde París deya qu' estava satisfet de las explicacions del president de la República francesa.

Y en 2 de Octubre, desde Madrit, deya que no n' estava pas satisfet.

¡Vaya un sabatassas! dirian á qualsevol fill de mare que tal fes.

Pero fentho un ministre es... diplomacia á la *alta escuela*.

Com los caballs.

** **

Lo senyor Rius y Taulet diu que no dimiteix ni per Cristo, á pesar de la pujada dels esquerrans.

¡Molt ben fet, D. Paco! La qüestió es sacrificarse per la patria.

** **

De resultas de la nova lley de imprenta donant mes *llibertat*, han sigut portats als tribunals uns trenta periódichs (alguns ab nou ó deu denuncias) y una vintena de periodistas condemnats á presó, presiri, multas, etc., etc.

Y aixís que pugan donarnos un xich mes de llibertat,
aném á parar á Ceuta
ó al garrot, ó fusellats.

** **

L' arcalde de Puerto de Santa María ha publicat un bando prohibint certs rumors que corrian pe 'l poble en contra d' ell.

Aixó es tot un arcalde.

¡Prohibir los rumors!

Si continúan estich segur que 'ls ficarà á la presó.

** **

Un periódich ministerial posa en boca de un elevat personatge:

—«Pueden intentar lo que quieran contra mi trono, pero lo que es cierto es que yo no saldré vivo de España!»

Enterats, no sé si dir ab *satisfacció*.

** **

Telegramas de Madrid diuen que 'l nou ministeri ja no pensa restablir la lley de matrimoni civil.

Natural. Tots los partits polítichs fan lo mateix: Promesas en la oposició, y en lo poder perden la memoria.

Ja veurán com lo ministeri dels esquerrens aviat será tan *liberal* com lo d' en Sagasta y si massa 'm fan dir com lo d' en Cánovas.

¡Quánta farsa!

A Valencia acaba de celebrarse un Congrés obrer.

Com los obrers que allí 's reunian eran anarquistas, no cal dir si tots los periódichs de la classe mitja fan tot lo que poden per desfigurar los fets y negarli la importancia que verdaderament revesteix un aconteixement de tal naturalesa.

No obstant, la premsa valenciana no ha pogut agafarse en lo mes mínim, y te de reconeixre sa importancia, á pesar de que molts cops se esforsá pera desfigurar los fets, narrant las sessions ab una *imparcialitat* que s' hi podian llogar cadiras.

¡Cosas de sempre!

Lo dit Congrés obrer, en sa primera sessió, acordá retar á discussió de principis á tothom que no cregués de Justicia sos ideals d' emancipació.

Y ningú va presentarse, no podent, donchs, tenir lloch las conferencias de controversia acordadas.

Ja tenim als sabis economistas y als arrossayres polítichs que, ó 's donan de menos de anar á discutir ab obrers, ó no se senten prou forts devant de las modernas ideas de reforma social pera presentarse á discutir las, en lo terreno á que 'ls fills del treball las han portadas.

Lo temps va lent de las sevas, y tant té que risquin com que rasquin los privilegiats de la fortuna.

Nostre apreciat colega *La Voz de Cataluña*, refundit en altre no menos apreciat periódich *El Pacto* de Lleyda, ha reaparegut en nostra capital després de algunas setmanas de suspensió.

Es, com sempre, defensor de las ideas republicanas federales y democráticas, sortirà á lo menos duas vegadas á la setmana, val de suscripció vuyt rals lo trimestre, y te establertas sas oficinas de Redacció y Administració en lo carrer de la Pau de la Ensenyansa, n.º 16, pis 1.º, cantonada al carrer de Fernando.

Es per demés ociós dir que desitjém á nostre apreciat company en la premsa tota mena de prosperitats y que may de Deu que tinga d' héureselas ab códichs ni ab fiscals.

També habém rebut per primera vegada la visita de *La Lluanera* y *Lo Garbell*, periódichs catalans que 's publican respectivament á Vilanova y Geltrú y á Lleyda.

Aixís mateix habém rebut lo primer número de *La Asociacion*, periódich que publican en colectivitat los obrers tipógrafos

de Barcelona, y que demostra ben clarament que si alguns treballadors de la imprenta encara dormen pensant en sa situació, en cambi no 'n faltan que fan lo cap mes viu que una mustela y tenen lo cervell mes lliure de preocupacions que las butxacas escuradas de metall.

A tots plegats desitjém prosperitats y bona sort.

Ha sigut nombrat governador civil interí de Barcelona lo senyor Gil Mestre, aquell jutje de Sant Bertrant que se las ha tingudas tan tiessas en qüestions de prostitució y de joch, ab gran aplauso de tots los barcelonins que no viuen del vici.

¡Llástima que 'l nombrament no siga definitiu per veure si 's conseguia trobar al fi un governador incorruptible que fos espant no mes que de pillos!

Continúa fins á son últim extrém la llibertat de imprenta fusionista.

Molts periódichs pagaren la *patenta* á última fusionística hora, cayenthi també á la garjola *El País de la Olla*.

Respecte á dit periódich, ó mes ben dit á son títol, tots los polítichs s' hi aferran.

EPÍGRAMAS

A un sagristá li digué la filla d' en Joan Xalo:
—M' hauria de fe' un regalo que fos digne de vosté.
Y va respondre 'n Baldiri, qu' així 's deya 'l sagristá:
—Filleta, no li puch da mes qu' un bocinet de ciri.

—¿Qué fas Lola?
—Estich buscant lo panillo de fer mitja.

—¿Ja l' has trobat?
—¡Sí, are val!
—Be donchs qui te 'l toca, digas...
—¡Be ho sé prou qui l' ha tocat!
Es lo fill de la Felicia que ja fa temps me 'l amaga cada deu ó dotze dias.

CONA



Duas iglesias mes han sigut robadas—que sapiguém—aquestos últims dias.

La de Castromudana (provincia de Leon) y la de Calatorao (Aragó), emportentse los lladres totas las eynas de obrir las portas del cel y las targetas de sortida del purgatori qu' en forma de monedas hi habia en la caixa de las ánimas.

Lo sagristá bo.

La majordona guapa.

Lo rector trempat.

Y 'ls lladres... *no han sido habidos.*

¡Natural!

Al dedicar una festa á sant Miquel á Villena, provincia de Alicante una desgracia ha fet anar al cel á mitj poble que ara va exclamant:
—Oh! Providencia, que tal miracle endossas!
Feu plers á bestias que 'us pagarán á cossas.

Durant las últimas tempestats caygué un llamp en la iglesia del convent de monjas benedictinas de sant Daniel, de Giróna, deixant plenas de averías á la *mare* Priora y á un' altra de las esposas de Jesucrist, amen de molts mes destrossos fets en sants, campanas, orga y demés mobles de iglesia.

La divina Providencia, ab sa inmensa sabiduría, procurá no fer mal á cap heretge.

Ja te rahó 'l ditxo: *No hay peor cuña...*



XARADA

Prima y tersa es vegetal y animal ma segona; y trobarás en total una auccella molt bufona.

GEROGLÍFICH

A

ordi	blat
catarro	tos
panís	mill
ungüent	pegat

GALLINAYRE DE VILANOVA

SOLUCIONS

Á LAS CABORIAS DEL NÚMERO PASSAT

ROMBO:—M. Cap. Cadell. Maduxas. Pexos. Llas. S.

CORRESPONDENCIA

Rabassayre: De tot lo qu' envia no pot aprofitarse res.—*J. B.* (Vilanova): Gracias per las noticias.—*X. Y. y Z.*: Los hi falta un xich pera arribar á aprofitables.—*Camilo P.*: Home, miris que la versificació no es de consonants ni de assonants, puig hi ha tal barreja que ni en un plat de xanfayna.—*Ruch de Vilanova*: Encara que lo que avuy envia no pot aprofitarse, es fácil que si s' hi dedica no acreditará son pseudónim.—*Manel Tarambana*: Vosté sí que ja 'i te ben acreditat.—*Pere Segon*: ¿Li han dit qu' eran bons aquells versos? Donchs cregui que se l' han ben rifat.—*Sidi Mahomet*: Sa poesia es de moro, puig mes que imitació d' Espronceda, sembla imitació del Brut del Born.—*Gallinayre de Vilanova*: No serveix.—*P. Martinez Llancer*: Arguments gastats y versificació fluixa.—*Grill de Nou*: La versificació es algo incorrecte y l' assumpto no te prou interés pe 'l públich.—*A. B. y D.*: Es molt incorrecte tot lo qu' envia, pero gracias á alguna bona idea mirarém de aprofitar algo posanthi mitjas solas y talons.—*Verbi-Gracia*: Poch correcte y massa nu.—*F. B. B.*: No li falta rahó en tot lo que diu, pero no te cap interés pe 'l públich pera ser publicat.—*Tres Amichs*: Anirá algo.—*Noy Perret de la Bisbal*: Li aprofitarém algunas caborias. De las poesias ni 'ls mils.—*Artur Guasch*: Anirá algo de lo qu' envia.—*J. Mir P.*: No fila.—*A. Bori*: Anirá.—*Melicoj*: La poesia es un xich difusa y 'l sonet poch ben filat. Veurém si 'ns queda temps y ganas de adobarho.—*Coixet de Reus*: Hi posarém algo.—*Maria Bocanegra*: Sas poesias *Goig* y *La Barca del Amor* no fan prou, puig son un xich incorrectes, sobretot la primera, y 'ls assumptos poch interessants. Las altres duas anirán.—*Tociner*: Lo qu' envia sembla escrit ab un gla de porch. ¡Home, no sigui tan brut!—*Ruch Nafra*: N' anirá bastant.—*P. Camsá*: No filan.—*Juli*: Idem.—*J. Catalá*: Anirá.—*F. H.*: Los *Tres petons* son descuydats y no filan prou be.—*Lluís Millá*: Anirá la poesia y algunas caborias.—*E. de Palafrugell*: Molt be 'ls cantars. Las caborias massa fácils.—*S. G.*: Lo sonet qu' envia casi es bo. No vulga comensar per aquesta classe de poesias, que son las mes difícils. Probin de mes fácils y de segur aprofitarán. Veurém si se li podrá adobar lo sonet que ha enviat.—*Malagarras*: Anirá algo.—*M. Gardó*: Anirá bastant.—*Joan Plana* y *Q. Nil*: Molt be. Tot aprofita.—*C. de Reus y Ll.*: Los versos no filan prou.